

Operatiivisen toiminnan ohjaus (OPER)

28.5.2019

TOISEN PUOLESTA ASIOIVAN HENKILÖN HENKILÖLLISYYDEN VARMISTAMINEN APTEEKEISSA SEKÄ SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLLOSSA

Kohderyhmät

Apteekit, apteekkien tietojärjestelmien valmistajat, yksityisen ja julkisen sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja tarjoavat tahot, potilas-, asiakas- ja apteekkitietojärjestelmien valmistajat

Voimassaoloaika

Ohje tulee voimaan 31.5.2019 ja on voimassa toistaiseksi.

Operatiivisen toiminnan ohjaus (OPER)

28.5.2019

TOISEN PUOLESTA ASIOIVAN HENKILÖN HENKILÖLLISYYDEN VARMISTAMINEN APTEEKEISSA SEKÄ SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLLOSSA

Tässä ohjeessa kuvataan toimintamalli toisen puolesta asioivan henkilön henkilöllisyyden varmistamiseksi, kun toisen puolesta asiointi tapahtuu sähköisen valtuutuksen tai kirjallisen suostumuksen perusteella apteekissa ja sosiaali- ja terveydenhuollossa tai näiden tahojen sähköisissä asiointipalveluissa. Ohje on tehty yhteistyössä sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön (STM), Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuksen (Fimea), Väestötietokeskuksen (VRK), Kansaneläkelaitoksen (KELA), Suomen Apteekkariliiton (SAL) ja Terveyden ja hyvinvoinninlaitoksen (THL) kanssa.

Tausta ja perusteet

Asiointi sähköisessä asiointipalvelussa

Suomi.fi-valtuuksien käyttöönotto mahdollistaa toisen puolesta asiointin sosiaali- ja terveydenhuollon palvelunantajien sekä apteekkien sähköisissä asiointipalveluissa (esimerkiksi verkkopalvelu). Sähköinen asiointipalvelu voi tarkistaa Suomi.fi-valtuuksista, voiko esimerkiksi huoltaja asioida alaikäisen lapsensa puolesta tai onko täysi-ikäisen henkilön puolesta asiointiin olemassa sähköinen valtuutus.

Kun henkilö asioi toisen puolesta sähköisessä asiointipalvelussa, asiointipalvelu tarkistaa, onko henkilöllä oikeutta tai valtuutusta asioida toisen puolesta. Kun sähköiset asiointipalvelut käyttävät Suomi.fi-valtuuksia ja tarkistavat henkilön oikeuden asioida toisen puolesta, on sähköisessä asiointipalvelussa käyttäjä tunnistettava luotettavasti eli käyttäjän tulee kirjautua asiointipalveluun käyttäen vahvaa sähköistä tunnistautumista. Hyväksyttävät vahvan sähköisen tunnistautumisen menetelmät on määritelty laissa vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä luottamuspalveluista (617/2009)

Lisätietoja sähköiseen puolesta-asiointiin liittyvistä linjauksista ja periaatteista on luettavissa THL:n [Sähköinen puolesta-asiointi sosiaali- ja terveydenhuollossa - Yleiskuvaus](#) -julkaisusta.

Asiointi toimipisteessä

Suomi.fi-valtuuksia voidaan hyödyntää myös toimipisteasiointinissa. Apteekit voivat hyödyntää toimipisteasiointinissa Suomi.fi-valtuuksien sähköisen valtuutuksen sekä huoltajuussuhteen tarkistusta. Apteekkiasiointi-valtuutuksen tai huoltajuussuhteen

Operatiivisen toiminnan ohjaus (OPER)

28.5.2019

perusteella toisen puolesta asioiva voi esimerkiksi noutaa apteekista toisen henkilön lääkkeitä tai pyytää apteekkiä tarkastamaan valtuuttajan reseptitietoja ja lääkkeisiin liittyviä etuustietoja.

Sosiaali- ja terveydenhuollon sähköisiä asiointivaltuutuksia tai huoltajuussuhteen tarkistusta voidaan hyödyntää myös sosiaali- ja terveydenhuollon toimipisteasioinnissa, kun ammattihenkilöt pystyvät tarkistamaan Suomi.fi-valtuuksista oikeuden asioida toisen puolesta.

Jotta toisen puolesta asioiva voidaan myös toimipisteasioinnissa tunnistaa luotettavasti, tulee hänen esittää pääsääntöisesti kuvallinen henkilöllisyystodistus tai ajokortti. Toimintamallin yhdenmukaistamiseksi edellytetään jatkossa myös kirjallisella suostumuksella toisen puolesta asioivan henkilöllisyyden varmistamista.

Toimintamalli henkilöllisyyden varmistamiseen apteekeissa ja sosiaali- ja terveydenhuollossa:

Kun henkilö asioi toisen puolesta, hänen henkilöllisyytensä varmistetaan kuvallisesta henkilöllisyystodistuksesta (passi, henkilökortti) tai ajokortista. Kela-kortti ei käy henkilöllisyyden varmistamiseen. Henkilöllisyyden varmistamista kuvallisesta henkilöllisyystodistuksesta tai ajokortista ei edellytetä, jos henkilö on ammattihenkilölle muuten tunnettu, esimerkiksi jos asiointi on säännöllistä ja toisen puolesta asioivan henkilöllisyys on varmistettu aikaisemmin.

Operatiivisen toiminnan ohjaus (OPER)

28.5.2019

Allekirjoitukset

Yksikön päällikkö

Jarmo Kärki

Kehittämispäällikkö

Outi Lehtokari

Jakelu Yksityisen ja julkisen sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja tarjoavat tahot ja apteekit, asiakas- ja potilastietojärjestelmien valmistajat ja apteekkien tietojärjestelmien valmistajat

Tiedoksi

- STM/Kirjaamo
- THL/TIPO
- Valvira/Kirjaamo
- Väestörekisterikeskus/Kirjaamo
- Fimea/Kirjaamo
- Kansaneläkelaitos
- Suomen Kuntaliitto ry/Kirjaamo
- Lääkäripalveluyritykset ry
- Hyvointiala HALI ry
- Suomen Lääkäriliitto ry
- Suomen Hammaslääkäriliitto ry
- Suomen Apteekkariliitto ry
- Yliopiston apteekki
- Itä-Suomen yliopiston apteekki